

Beskrivelse af datamaterialets omfang i UFFA-projektet

Der indgår tre hovedtemaer i følgeforskningen

1. Vurdering af realkompetence
  - a. Hvilke metoder indgår til måling af realkompetencerne?
  - b. Hvilke målemetodiske problemer er der?
  - c. Hvordan har man løst problemet med måling af 'tavs viden'?
  - d. Hvordan tilrettelægges RKV-forløbet?
  - e. Hvordan er RKV-forløbets sociale miljø?
2. Hvilke erfaringer kan opsamles fra de nyudviklede (og gennemførte) forløb?
  - a. I hvilken udstrækning bygges der videre på den kompetence, som deltagerne kommer med?
  - b. Hvordan anvendes deltageres erfaringer aktivt i undervisningen?
3. Hvordan oplever deltagerne forløbet?
  - a. Hvordan oplever deltagerne RKV-forløbet?
  - b. Hvordan oplever deltageres undervisningen?
  - c. Hvad anvender deltagerne den nye kompetence til?

Der indgår fem datasæt i erfaringsopsamlingen

1. Observation af de konkrete RKV-forløb (observation).
2. Interview med faglærere om gennemførelsen af RKV-forløb (skema 1).
3. Interview med faglærerne om deres erfaringer med uddannelsesforløb (skema 2)
4. Interview med GUV-deltagere (skema 3).
5. Analyse af materiale udarbejdet i UFFA-arbejdsgrupperne. Forskerne har haft adgang til det materiale, som er udarbejdet i UFFA-projektet. Undervejs i projektet har forskerne givet kommentarer til materialerne indhold og form.

Vi har ønsket at indsamle datamateriale inden for et afgrænset antal fagområder. Som det fremgår af rapporten har det primært været rengøringsteknikere, frisører, gastronomer, det merkantile område og ikke mindst SØPU-området.

Dataindsamlingen har ikke været systematisk i den forstand, at den har været gennemført med regelmæssige mellemrum eller med en udvalgt repræsentativ population. Den har været gennemført i forhold til, 'hvad der var praktisk muligt'. Det vil sige i forhold til, hvor det kunne lade sig gøre at observere RKV-forløb og undervisning, og hvor det kunne lade sig gøre at interviewe kursister undervejs i et forløb eller efter afslutningen. 'Adgangen' til de forskellige forløb fik vi fra og i fælles forståelse med projektledelsen.

Som det er understreget flere gange i hovedrapporten giver en sådan dataindsamling ikke grundlag for at generalisere de fundne forhold til disse forholds udbredelse i den samlede population. Dataindsamlingen giver ej heller et grundlag for en evaluering af projektet (hvad der heller ikke har været hensigten på noget tidspunkt). Dataindsamlingen giver mulighed for at pege på nogle forhold i det samlede forløb, der vil kunne genfindes i andre tilsvarende.

Når vi alligevel tillader os at mene, at resultaterne har en vis repræsentativ værdi, er det fordi forskergruppen har fuldt det samlede projekt tæt og fremlagt de indsamlede erfaringer løbende. I denne fremlæggelse har vi kunnet danne os et billede af, i hvilken udstrækning vore tolkninger og analyser kunne genkendes af faglærerne, og i den sammenhæng havde forankring i de konkrete forløb.

Observation

Der er gennemført 12 observationer af hele eller dele af RKV-forløb. Formålet er at få et billede af, hvordan realkompetencevurderingen foregår. På baggrund af observationerne blev der gennemført korte samtaler/interview med faglærerne om indholdet i observationerne (obserview).

Observationspunkter

- Hvad gør faglæreren i situationen? I forhold til afdækning af viden, færdigheder og kompetencer?
- Hvad gør deltagerne i selvsituationen?
- Hvordan er interaktionen? Er der vejledning undervejs?
- Hvilke spørgsmål stiller faglæreren?
- Hvordan er stemningen – det sociale miljø?

Obserview

- Oplever du den aktuelle bedømmelse som 'normal' eller er der særlige forhold, som gør sig gældende?
- Hvordan vurderer du den samlede præstation?
- Hvad lægger du særlig mærke til i den konkrete situation?
- Hvad er dine bedømmelseskriterier?

Skema 1: Interviewguide til RKV

Der er gennemført 17 interview med faglærere om deres erfaringer med gennemførelse af RKV-forløb.

Hvordan foregår den konkrete kompetencemåling?

- Kort beskrivelse af metoden
- Hvad har kursisten indflydelse på?
- Hvordan sikrer i, at alle relevante kompetencer måles?
- Hvilken rolle spiller de personlige og sociale kompetencer?
- Indgår virksomhederne i målingen?

Hvordan fastlægger I hvilke kompetencer, som skal måles?

- Hvad gør I, når I skal sammenligne kursisternes kompetencer med kompetencemålene i uddannelsesbekendtgørelsen?
- Hvem foretager sammenligningen og oversættelsen fra de formelle krav til måling?
- Er retningslinjerne skrevet ned?

Hvordan vurderer I, om den pågældende kompetence er tilstrækkelig?

- Beskriv nogle kompetencer, som er målt
- Beskriv et eksempel på en høj kompetence
- Består kompetencen af forskellige delkompetencer?

Er de kompetencer som måles de samme som eller ækvivalente med de krævede kompetencer?

- Giv eksempler på kompetencer som svarer til (er de samme som) de formelle krav
- Giv eksempler på kompetencer som ækvivalerer (som er lige så gode som) de formelle krav

Arbejder i med de motivationelle elementer i kompetencevurderingen?

- Arbejder I med at målingen skal give selvtillid? Hvordan?
- Arbejder I med at målingen skal være uddannelsesmotiverende? Hvordan?

Har i udviklet noget nyt i forhold til, hvad i tidligere har gjort?

- Hvad gør I nu, som ikke er gjort før projektet?
- Hvad er det, der i målingen af de reelle kompetencer sikrer gennemførelse på rekordtid?

Hvilke erfaringer har i gjort?

- Hvilke erfaringer har I gjort med, hvad der virker godt?
- Hvilke erfaringer har I med, hvad der ikke fungerer,
- På hvilke områder har på baggrund af jeres erfaringer I justeret praksis for realkompetence måling?

Skema 2: Interviewguide til uddannelsesforløb

Der er gennemført 8 interview med faglærere om, hvordan de gennemfører undervisningen i UFFA.

Hvordan sikres 'gennemførelse på rekordtid'?

- Kort beskrivelse af uddannelsesforløbet
- Hvad er der sparet i tid?
- Hvor meget indflydelse har kursisten på planlægninger af forløbet?

Hvordan inddrages kursisternes erfaringer og viden fra praksis i undervisningen?

- Alene i form af forkortelse af forløb?
- Gennem særligt tilrettelagte forløb? Hvori består det særlige?
- Gennem differentieret undervisning? Beskriv hvori det består.
- Som eksempler i undervisningen?
- Hvilken rolle spiller de personlige og sociale kompetencer i undervisningen?

Beskriv undervisningsforløb der forholder sig aktivt og systematisk til deltageres kompetenceprofiler og individuelle planer, så der høstes størst muligt udbytte af det, som deltagerne kan.

Har I udviklet særlige forløb?

- Inddragelse af AMU-forløb? Inddragelse af VUC?
- Inddragelse af virtuel læring?
- Inddragelse af virksomheden?
- Andre uddannelses tiltag?

I hvilken udstrækning er virksomhederne inddraget i uddannelsesforløbet?

- Indgår der dele af kompetenceudviklingen på virksomheden?
- Udvikles der forløb, der tilgodeser virksomhedernes behov?

Arbejder I med de motivationelle elementer i undervisningen?

- Arbejder I med at undervisningen skal give selvtillid? Hvordan?
- Arbejder I med at undervisningen skal være uddannelsesmotiverende? Hvordan?

Har I udviklet noget nyt i forhold til, hvad I tidligere har gjort?

- Hvad gør I nu, som ikke er gjort før projektet?
- Hvad er det der sikrer gennemførelse på rekordtid?

Hvilke erfaringer har I gjort?

- Hvilke erfaringer har I med, hvad der virker godt?
- Hvilke erfaringer har I med, hvad der ikke fungerer, og som er ændret?
- Hvordan har I justeret uddannelsesforløbet i forhold til de erfaringer I har gjort?

Skema 3: Interviewguide til GUV deltagere

Der er gennemført 47 interviews med deltagere. Der er endvidere gennemført interview med fem ledere fra de arbejdspladser, hvor deltagerne er beskæftigede.

Interviewdel, der fokuserer på RUV-forløbet

Data om deltageren/kursisten (ultra kort):

- Køn, alder, uddannelsesbaggrund
- Antal års arbejds erfaring inden for et/måske to centrale erhverv
- Andet med relevans for forløbet

Motivation for at begynde på GUV/RUV (relativt kort):

- Bedre job, flere udfordringer
- Ønske fra arbejdsgiver
- Løn
- Pres fra familie, venner
- Interesse for at lære
- Andre grunde?

Opfattelse af RUV-forløbet:

HUSK at bede om eksempler!

- Generel tilfredshed/utilfredshed. Hvad har været godt? Hvad har været mindre godt?
- Hvilken oplevelse af at blive vurderet har deltageren haft før og efter RUV?
- I hvilket omfang oplever deltageren, at hans/hendes reelle kompetencer bliver afdækket gennem RUV-forløbet? Er der kompetencer, som ikke bliver afdækkede?
- I hvilket omfang oplever deltageren, at RUV-forløbet giver et præcist billede af, hvordan deltagerens kompetenceniveau svarer til det, som man skal kunne på den pågældende erhvervsuddannelse? Spørgsmålet drejer sig om deltagerens viden om både sit eget kompetenceniveau og om niveauer for uddannelsens kompetencemål.

Læring og motivation på baggrund af deltagelse i RUV

HUSK at bede om eksempler!

Motivation

- På hvilke måder har RUV virker motiverende /henholdsvis demotiverende for videre uddannelse?

Læring

- Om sit arbejde forud for uddannelsen
- Om erhvervet/branchen
- Om sine tidligere skoleerfaringer

- Om sig selv
- Om afklaring sine videre uddannelses/karriereplaner

Aktiviteter i RKV

HUSK at bede om eksempler

- Aktiviteter, der har styrket deltagerens motivation for at uddanne sig (Anders W)
- Aktiviteter, der har styrket deltagerens motivation for at lade sig vurdere (Anders W)
- Aktiviteter, der har ledt til læring
- Aktiviteter, der har ledt til afklaring af videre uddannelses-/karriereplaner
- Overflødige aktiviteter

Forslag til forbedring af RKV

HUSK at bede om eksempler

- Flere praktiske øvelser? Hvilke?
- Mere tid til refleksion? Over hvad?
- Individuelle samtaler? Om hvad
- Andre forslag til forbedringer

Evt. øvrige bemærkninger på baggrund af interviewet

Interviewdel der fokuserer på deltagernes opfattelse af uddannelsen

Hvordan opfatter deltageren undervisningens indhold og form?

- Vægt af teoriundervisning, værkstedundervisning, inddragelse af virksomheder i undervisning m.m.
- Hvordan kombineres AMU, EUD og AVU?
- Lærerens brug af IT: fleksible og virtuelle forløb?
- Lærerens inddragelse af deltagernes erfaringer i undervisningen? Tages der klart udgangspunkt i deltagernes og virksomhedernes (branchernes) behov for kvalificering?
- Relatering til praksis inden for erhvervet/branchen?

Interviewdel der fokuserer på deltagernes erfaringer efter uddannelsesforløbet

- Hvad synes du, at du har lært i UFFA, som du kan bruge i dit arbejde? (Giv eksempler)
- Hvad synes du, at du gør anderledes i dit arbejde efter du har deltaget i UFFA (giv eksempler)?
- Ville du have kunnet gøre det, hvis ikke du havde deltaget i UFFA? (begrund)
- Oplever du det, du har lært på UFFA som nyt eller som en genopfriskning af det, du allerede gjorde i forvejen?